

Innhold (klikk på sidetallet, så kommer du dit direkte ...)

Denne ukas viktigste	2
<i>Siste sjanse - faglig-pedagogisk dag i 2008</i>	2
<i>Pensumlitteratur våren 2008</i>	2
<i>BIOs teknikere flyr til Boston på lørdag</i>	2
<i>Viktige tidsfrister</i>	2
Siste nytt fra BIO	2
<i>Knut Krzywinski fikk filmpriser for miljøfilm</i>	2
<i>Priser til BIO-studenter fra Norske havforskeres forening</i>	2
<i>Positive feedback from students</i>	3
<i>Mellombygget HIB er klar for innflytting</i>	3
<i>BIO's Julefest</i>	3
<i>Nytt hval-laboratorium senket</i>	3
<i>2 ledige stipendiatstillinger og en forskerstilling ved BIO</i>	4
Siste nytt fra verden rundt oss	4
<i>Universitetsfest på stjålet doktorsprit</i>	4
<i>Ledige stillinger</i>	4
Forskning: utlysninger, nye satsinger og prosjekter	4
<i>Utllysning av fakultetets legater og fond for 2008</i>	4
<i>Utllysning av Meltzers høyskolefond</i>	5
<i>Utllysning av Bergen universitetsfond</i>	5
Ukens bilde	5
Ny doktorgrad	5
<i>Maria B. Hovda: nytt syn på oppdrettsfiskens bakterier</i>	5
<i>Prøveforelesning, Hege Ommedal: microbial life at high temperatures</i>	5
<i>Prøveforelesning, Tom Ole Nilsen: the multifunctional actions of thyroid hormones in fishes</i>	5
Info fra studieseksjonen	6
<i>Forslag til studieplanendringer fra BIO er vedtatt</i>	6
Ny medarbeider	6
<i>Christa Schleper prof II ved Senter for geobiologi</i>	6
Gjesteforelesninger, seminarer og kollokvier	6
<i>Seminar about FP7 and BIO with Simone Heinz from Forskningsavdelingen</i>	6
<i>PET-seminar ved Institutt for biomedisin</i>	6
<i>Ukens orientering HI: forskningsformidling</i>	6
Nye artikler	6
<i>Øystein Varpe: forurensning og formering i sørlig polarjo</i>	6
<i>John Birks: mildt i nord-Skandinavia under siste istid</i>	7

Denne ukas viktigste

Siste sjanse - faglig-pedagogisk dag i 2008

Det er ønskelig med flere bidrag fra MN-ansatte på Faglig-pedagogisk dag i 2008, og fristen for å melde tema er nå utsatt til **10. november**. To forskningsgrupper er blitt spurt om å bidra, men vi bør kunne bidra med flere foredrag med tanke på hvor mange ansatte vi er på instituttet! Bidraget registreres elektronisk via SEVU sine hjemmesider. [Les mer](#)

Pensumlitteratur våren 2008

STUDIA etterspør nå pensumlitteratur for våren 2008. Det er viktig at ALLE gir beskjed, også de som skal bruke samme bok som i fjor. I år har vi lagt om rutinene, alle tilbakemeldinger skal gå via studieseksjonen, noe som vil føre til iherdig purring på dem som ikke gir tilbakemelding. Vi ønsker informasjon på så mye som mulig om bokas navn, forfatter, forlag og ISBN. Det er også greit å vite om dette er "obligatorisk" pensumlitteratur eller valgfri litteratur. Frist for tilbakemelding er **9. november** til studie@bio.uib.no.

BIOs teknikere flyr til Boston på lørdag

De tekniske ansatte på BIO har nå i vel et år planlagt innholdet i en felles studietur til Woods Hole i Boston. BIO har bestemt seg for å gi denne turen for å oppnå opplæring, inspirasjon og forhåpentligvis glede for 20 av våre teknikere som har meldt seg på. Neste uke vil de være på besøk i mange moderne laboratorier "over there". Men det betyr at i denne uka vil det ikke være så lett å få ønskelig hjelp fra våre teknikere. Derimot vil vi sikkert få det tilbake i fullt monn med enda bedre kvalitet og nye ideer attpåtil.

Viktige tidsfrister

Mer info om følgende utlysninger og mange flere (inkl. løpende, dvs. uten frister) finner du [her](#)

Husk å sende søknadsutkastet til post@bio.uib.no 1 uke i forveien (gjelder ikke mindre bevilgninger som legater og fonds)

Nov. Call for IDEAS Advanced Investigator Grant
Call for CAPACITIES Research Infrastructure
28. nov NFR numerous deadlines kl.18:00
More information on [bio-web](#)

1. des Olaf Grolle Olsens legat
Diverse fond ved fakultetet
3. des Meltzerfondet
Bergen Universitetsfond
19. des Norsk-polsk Forskningsfond

Siste nytt fra BIO

Knut Krzywinski fikk filmpriser for miljøfilm

Knut Krzywinskis film "Fields of Demeter" vant nylig to priser på Cine'Eco'2007, en internasjonal filmfestival for miljøfilm i Portugal. Den UiB-produserte filmen fikk juryens spesialpris i tillegg til pris for beste miljørelaterte utdanningsfilm.

[Cine'Eco'2007](#) finner sted i Serra da Estrela i Portugal og har eksistert siden 1995. Årets program bestod av 50 filmer som konkurrerte i ti forskjellige kategorier. "Fields of Demeter" stakk av med seieren i to av disse og fikk en mindre pengepremie i tillegg til statuetten "Campanula". Les mer [På Høyden](#)

Priser til BIO-studenter fra Norske havforskeres forening

På årsmøtet til Norske havforskeres forening gjorde BIO-studenter rent bord i klassen for utmerkelse:
Kjerstin Longva Nilsen fikk pris for beste foredrag, og **Rozemarijn Keuning** og **Gro Nilsson** (til høyre) fikk priser for beste postere. Gratulerer!
Klikk på linkene i navnene for å se posterne.

Diversity and Ecology of Thyasiridae (Mollusca: Bivalvia) in coastal waters of Hordaland, Norway

**Rozemarijn Keuning (1); Christoffer Schander (1,2); Jon Kongsrud (3);
Endre Willassen (3)**

1. Department of Biology, University of Bergen, Norway
2. Centre of Geobiology, Norway
3. Bergen Museum, University of Bergen, Norway

Science through a camera lens: Why do fish swim in circles?

Gro Nilsson^{1,2}, Anders Fernö^{1,2}, Leif Nøttestad¹, Rune Vabo¹, Arne Johannessen² and Georg Skaret¹
Institute of Marine Research¹ and University of Bergen²
Corresponding author: Gro Nilsson (gro.nilsson@imr.no/gronilsson@gmail.com)

Positive feedback from students

Students taking MSc in microbiology spontaneously reported that the course led by **Jorun Egge**, **Frede Thingstad** and **Lise Øvreås** was one of the best lab courses they had ever taken! [Learn more.](#)

Mellombygget HIB er klar for innflytting

Etter en byggeprosess på vel et halvår er Mellombygget på HIB klar for innflytting om en uke. De første 4 som flytter inn (12.-13. nov) tilhører forskningsgruppen Utviklingsbiologi hos fisk og kommer fra 4 etg Realfagbygget. Fram mot jul vil denne forskningsgruppen samle seg i 3 etg i mellombygget. Modelleringsgruppen og Mikko Heinos nye gruppe Evolutionary Fisheries Ecology som i byggeperioden har sitter i leide lokaler hos Institutt for informatikk, vil i løpet av et par-tre uker flytte inn i 2 etg i mellombygget.

BIO's Julefest

The Julenissen and Rudolph are moving north – hope that you have marked your calendar.
14 December – be there!!

Nytt hval-laboratorium senket

Onsdag skrev RadiOs.no om [funn av et hvalkadaver](#) på Bjånes som Os brannvesen sine folk slepte ut i fjorden og senket. Samme dag kom det henvendelse fra forskningsmiljøet ved Universitetet i Bergen som ønsker å bruke miniubåt for å se nærmere på hvalen og dyrelivet rundt. Hvalkadaveret kan være en unik mulighet til å følge et spesielt dyreliv. Etter at det ble skrevet om hvalkadaveret på RadiOs.no tok professor **Christoffer Schander** ved Universitetet i Bergen kontakt med brannsjef Stein Gjørund i Os.

Professor Christoffer Schander ved Universitetet i Bergen er leder for forskningsgruppen i Marin Biodiversitet og medlem av Senteret for fremragende forskning i Geobiologi ved Universitetet. En av de sakene han og hans forskerteam er opptatt av er det spesielle dyrelivet som lever på sunkne hvalkadaver. Les mer i [RadiOs.no](#), eller i [bt.no](#) eller på [nrk.no](#)..

2 ledige stipendiatstillinger og en forskerstilling ved BIO

I statsbudsjettet for neste år er det øremerket et 30-talls universitetsstipendiatstillinger til naturvitenskap ved UiB. Noen av disse vil komme ved BIO. Men allerede nå finnes det stillinger å søke på:

[Stipendiat knytt til prosjektet «Characterization of agents associated with profilerative gill decease \(PGD\)»](#) søknadsfrist 24.11.07

[Stipendiat i biologi \(fiskefysiologi/miljøtoksikologi\)](#) søknadsfrist 15.11.07

[Researcher at the Department of Biology](#) søknadsfrist 15.11.07

Siste nytt fra verden rundt oss

Universitetsfest på stjålet doktorsprit

Slikt har også skjedd ved UiB i historisk tid. Jeg håper det ikke skjer ennå, og legger ved denne notisen fra Aftenposten for å minne om alvoret:

Labsprit skal ha blitt skjenket under en doktorgradsfest ved det medisinske fakultet ved Universitetet i Tromsø i høst. Arcus vurderer anmeldelse til politiet. [Les mer ..](#)

Høgskolen i Oslo vil bli universitet

Rektor ved Høgskolen i Oslo mener skolen bør ha som ambisjon å bli landets første profesjonsuniversitet. Høgskolen er i dag landets største høyskole med 11.000 studenter og 1.100 ansatte. Det er bare UiO, NTNU og UiB som har flere studenter. Les mer på [forskning.no](#)

Ledige stillinger

Søknadsfrist Stilling

09.11.07 HI: [Post doktor - oseanografi](#)

15.11.07 UNIS: [Full/ Associate Professor in Arctic Marine Invertebrate Ecology](#)

20.11.07 HI: [Post doktor - marinbiologi](#)

23.11.07 HI: [Post doktor/stipendiat - marin akustikk](#)

Forskning: utlysninger, nye satsinger og prosjekter

Utllysning av fakultetets legater og fond for 2008

Fristen for å søke om midler fra de fakultetsspesifikke legater og fond er 1. desember 2007 for tildeling av midler for 2008. Beløpene som stilles til rådighet for de forskjellige legater og fond blir ikke vedtatt av universitetsstyret før i februar 2008, og det kan derfor bli justeringer i forhold til beløpene som er anslått nedenfor.

Navn	Beløp
Felleslegat for geofysisk forskning	70 000,-
Overlege Klaus Hanssens legat	7 000,-
Bergen Myrdyrkningsforenings fond	90 000,-
Hans B. Fasmers fond	107 000,-
Joachim Frieles legat nr. 1	17 000,-
A. Heiberg og H. B. Fasmers fond	35 000,-
Det alminnelige naturvitensk. forskn.fond	133 000,-
Johan Lothe og hustrus legat	10 000,-
Felles legat til fordel for biologisk forskning	133 000,-
Sum	602 000,-

Det er ikke bare biologer som får disse pengene, men det blir en del til oss også! Som alltid gjelder det å vise at pengene skal brukes til et godt formål, og ved BIO betyr det at pengene skal brukes til noe som kan forklares med forskningsgruppas mål. Legg vekt på dette aspektet i søknaden! Mer opplysninger om innretningen av de enkelte fondene kan du finne [her](#).

Utlysning av Meltzers høyskolefond

Fondets formål er å fremme den vitenskapelige virksomhet ved Universitetet i Bergen og å støtte særlig evnerike studenter ved universitetet. Søknadsfristen er 3. desember kl 13. Her utdeles studentpenger, reisepenger for ansatte og midler til forskningsprosjekt. Hvert år får mange ved BIO støtte, så det er vel verd å prøve! Husk å forklare sammenhengen med forskningsgruppas mål. [Finn link her.](#)

Utlysning av Bergen universitetsfond

Fondet skal bidra til å oppfylle universitetets formålsparagraf med særlig vekt på å fremme grunnforskning, annen vitenskapelig virksomhet og formidling og publisering av forskningsresultater ved Universitetet i Bergen. Søknadsfristen er 3. desember kl 13. Dette fondet har biologene ikke vært veldig flinke til å søke midler fra. Bedre i år? [Finn link her.](#)

Ukens bilde

Title: Snitt av en ørestein (otolitt) fra en torsk
Photograph: Ståle Kolbeinson og Hans Høie
Description: Bildet viser snitt av en ørestein (otolitt) fra en torsk. Øresteinen ble funnet i Skipshelleren (www.skipshelleren.no) som ligger i Vaksdal kommune. Skipshelleren er en gammel steinalderboplass som har blitt brukt av mennesker siden ca 5200 f. Kr. Øresteinen er 6896 år gammel, og av vekstsonene kan en se at fisken var 6 år gammel da den ble fanget.

Ukens bilde: You are invited to submit photos (electronically!) for a "Ukens bilde". Please include a very short description and credit information. Picture can be of researchers / students in action, technology, organisms, field sites ... Please send your pictures to Ukenbildekomiteen c/o Elinor Bartle (preferable format jpg, gif; size around 300px sq; saved for web - under 60kb).

Ny doktorgrad

Maria B. Hovda: nytt syn på oppdrettsfiskens bakterier

Maria B. Hovda disputerer den 9. november for PhD-graden med avhandlingen: "Application of PCR and DGGE to characterise the microflora of farmed fish".

Som forbrukere er vi opptatt av å kjøpe ferskest mulig fisk av best mulig kvalitet. Mange faktorer påvirker fiskens kvalitet. En av de viktigste faktorene er forekomst og vekst av bakterier. For å kunne undersøke den mikrobiologiske kvaliteten, og dermed holdbarheten til fisken behøves gode, nøyaktige og hurtige metoder. Tradisjonelle metoder for å studere kvalitet og bakterier i fisken kan være tidkrevende og unøyaktige. Derfor trengs det nye og forbedrede metoder. Molekylærbiologiske metoder kan tilfredsstille disse kravene. [Les mer..](#)

Prøveforelesning, Hege Ommedal: microbial life at high temperatures

Hege Ommedal holder prøveforelesning for PhD graden over oppgitt emne:

Microbial life at High Temperatures

Bedømmelseskomité: Forsker Ruth Anne Sandaa, Prof. Gunnar Bratbak, Førsteam. Lise Øverås

Tid og sted: Mandag 5. november. 09:15, Aud. 101, Jahnebakken 5. Alle interesserte er velkommen!

Prøveforelesning, Tom Ole Nilsen: the multifunctional actions of thyroid hormones in fishes

Tom Ole Nilsen holder prøveforelesning for PhD graden over oppgitt emne:

The multifunctional actions of thyroid hormones in fishes

Bedømmelseskomité: Professor Ian Maier, Professor Audrey Geffen, Professor Geir K. Totland

Tid og sted: Fredag 9. november 13:15, Seminarrom 328 C1, HIB. Alle interesserte er velkommen!

Info fra studieseksjonen

Forslag til studieplanendringer fra BIO er vedtatt

Studiestyret ved fakultetet vedtok de foreslåtte studieplanendringene som ble meldt inn fra instituttet. Endringene vi forslø ble tatt opp i hovedprogramstyret 28. september. Referatet fra møtet finnes her: <http://www.bio.uib.no/internesider/Sakslister/Sakslister.php>

Ny medarbeider

Christa Schleper prof II ved Senter for geobiologi

Christa forlot BIO like før gullet kom hem, til fordel for Universität Wien. For at hun skulle kunne få ta del i feiringen har fakultetsstyret tilsatt henne som prof II ved BIO i 5 år, med arbeidsplass ved Senter for geobiologi. Velkommen tilbake, Christa!

Gjesteforelesninger, seminarer og kollokvier

Seminar about FP7 and BIO with Simone Heinz from Forskningsavdelingen

Wednesday 14 November, HIB 329C1 13:00-16:00 All welcome!

Simone Heinz from the Department of Research Management at UiB (Forskningsavdelingen) will come to present some of the possibilities for BIO researchers in FP7 and to answer questions. All are welcome.

PET-seminar ved Institutt for biomedisin

Torsdag 8. november, kl 12-16. sende påmelding til frits.thorsen@biomed.uib.no innen tirsdag 6. november. ([more information](#))

Ukens orientering HI: forskningsformidling

Tid og sted for Ukens orientering: Onsdager kl. 12.15-13.15, Havforskningsinstituttets kantine, Nordnesgaten 50

Onsdag 7. november: Forskningsformidling

Foredragsholder: **Ralph Jewell**, Institutt for filosofi, UiB

Formidling av forskning til allmennheten, med utgangspunkt i Michael Faradays brev til Dan Abbott.

Nye artikler

Øystein Varpe: forurensning og formering i s rlig polarjo

Bustnes JO, T Tveraa,   Varpe, JA Henden & JU Skaare 2007. Reproductive performance and organochlorine pollutants in an Antarctic marine top predator: The south polar skua. *Environment International* 33: 911-918

Abstract Despite low levels of organochlorine contaminants (OCs) in Antarctic biota, some compounds may exceed the levels in equivalent Arctic species, and previous studies have found biochemical evidence of pollutant exposure in south polar skuas (*Catharacta maccormicki*), a common marine top predator in the region. In this study we examined relationships between fitness components (fecundity and adult return rate between breeding seasons) and concentrations of OCs in this species. In 65 nests, both males and females were caught, and using principal component analyses (PCA) we produced composite measurements (PC1 and PC2) of six highly correlated OCs measured in blood samples. Although the concentrations of OC were below those documented to have reproductive effects in other aquatic birds, we found that the eggs of females with high levels of OCs in the blood hatched later, and their chicks were in poorer condition at hatching, than females with low OC levels. Thus OCs may delay reproduction and reduce foetal growth in the skuas. However, there was no relationship between the parents' OC residues and the occurrence of non-viable eggs, although the proportion of nests containing non-viable eggs was high (47%). Moreover, there were no significant relationships between OCs and reproductive variables in males, even if males had higher OC levels than females, and no associations between OCs and adult return rate between breeding seasons.

John Birks: mildt i nord-Skandinavia under siste istd

Helmens, K.F., Bos, J.A.A., Engels, S., van Meerbeeck, C.J., Bohncke, S.J.P., Renssen, H., Heiri, O., Brooks, S.J., Seppä, H., Birks, H.J.B. & Wohlfarth, B. 2007. Present-day temperatures in northern Scandinavia during the last glaciation. *Geology* 35: 987-990. DOI: 10.1130/G23995A.1

Abstract: Scandinavia is generally considered to have been covered extensively with ice throughout marine isotope stages (MIS) 4–2 between 75 and 10 ka. Here we present evidence for ice-free, warm conditions in the central area of the Scandinavian glaciations during MIS 3. Our multiproxy data obtained from a lacustrine sequence in northern Finland reveal not only significant response in the northeastern sector of the Scandinavian Ice Sheet to warming during the early part of MIS 3, but also indicate rapid climate warming to present-day temperatures in this ice-free period. New climate-model simulations for interstadial conditions in MIS 3 confirm the high mean July temperatures northeast of the Scandinavian Ice Sheet in response to the high insolation values and the presence of the ice sheet during MIS 3.